

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA SABA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA NANE

18 APRILI, 2017

MKUTANO WA SABA

KIKAO CHA NANE TAREHE 18 APRILI, 2017

I. DUA:

Spika, Mhe. Job Y. Ndugai alisoma Dua saa 3:00.

Makatibu mezani:

1. Ndugu Lawrence Makigi
2. Ndugu Asia Minja
3. Ndugu Neema Msangi

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

1. Naibu Waziri wa Nchi Ofisi ya Rais (TAMISEMI – Mhe. Mpina) alitoa mezani:-
  - Hotuba ya Bajeti ya Ofisi ya Rais (TAMISEMI) kwa mwaka wa fedha 2017/2018.
2. Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora) aliwasilisha mezani:-
  - Hotuba ya Bajeti ya Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora) kwam mwaka wa fedha 2017/2018.
3. Mwenyekiti wa Kamati ya Utawala na Serikali za Mitaa (Mhe. Jasson Rweikiza) aliwasilisha mezani:-
  - Taarifa ya kamati ya Utawala na Serikali za Mitaa kuhusu utekelezaji wa majukumu ya Ofisi ya Rais (TAMISEMI) kwa mwaka wa fedha 2016/17 pamoja na maoni ya Kamati kuhusu makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi hiyo kwa mwaka wa fedha 2017/18.

- Taarifa ya Kamati ya Utawala na Serikali za Mitaa kuhusu utekelezaji wa majukumu ya Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora) kwa mwaka wa fedha 2016/17 pamoja namaoni ya Kamati kuhusu makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi hiyo kwa mwaka wa fedha 2017/18.
4. Msemaji wa Kambi ya Upinzani Bungeni kwa Ofisi ya Rais (TAMISEMI) Mhe. Raphael J. Michael aliwasilisha mezani:-
- Taarifa ya Kambi ya Upinzani kuhusu Ofisi ya Rais (TAMISEMI) juu ya Makadirio ya Mapato na Matumizi ya mwaka 2017/18.
5. Msemaji wa Upinzani kwa ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora) Mhe. Cecilia D. Pareso aliwasilisha:-
- Taarifa ya Upinzani kuhusu Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora) juu ya makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi hiyo kwa mwaka wa fedha 2017/18.

III. MASWALI NA MAJIBU

Wabunge wafuatao waliuliza maswali yafuatayo:-

OFISI YA RAIS (Utumishi na Utawala Bora)

Swali Na. 60: Mhe. Abdallah D. Chikota

Nyongeza: Mhe. Abdallah D. Chikota
Mhe. Kasuku S. Bilago

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA)

Swali Na. 61: Mhe. Zacharia P. Issay

Nyongeza: Mhe. Zacharia P. Issay

Swali Na. 62: Mhe. Masoud Abdallah
Kwa Niaba ya Mheshimiwa Maryam Msabaha

Nyongeza: Mhe. Masoud Abdallah

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA

Swali Na. 63: Mhe. Edward F. Mwalongo

Nyongeza: Mhe. Edward Mwalongo
Mhe. Rashid A. Shangazi

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Swali Na. 64: Mhe. Moshi S. Kakoso

Nyongeza: Mhe. Moshi S. Kakoso
Mhe. Sikudhani Y. Chikambo

Swali Na. 65: Mhe. Silafu J. Manji

Nyongeza: Kwa Niaba ya Mhe Mohamed Keissy
Mhe. David E. Silinde

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI NA MICHEZO

Swali Na. 66: Mhe. Maulid S. Mtulia

Nyongeza: Mhe. Maulid S. Mtulia

WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI

Swali Na. 67: Mhe. Jumaa H. Aweso

Nyongeza: Mhe. Jumaa H. Aweso

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI

Swali Na. 68: Mhe. Naghenjwa Kaboyoka

Nyongeza: Mhe. Naghenjwa Kaboyoka

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO

Swali Na. 69: Mhe. Deo F. Ngalawa

Nyongeza: Mhe. Deo F. Ngalawa

IV. MATANGAZO:

A: WAGENI

1. Viongozi kutoka Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora, wakiongozwa na
  - (i) Ndugu Lauren Ndumbaro – Katibu Mkuu (UTUMISHI);
  - (ii) Ndugu Aphayo Kidata – Katibu Mkuu (IKULU);
  - (iii) Ndugu Valentino Mlowoka – Mkurugenzi Mkuu TAKUKURU;
  - (iv) Jaji Harold Nsekela – Kamishna (Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma.
2. Viongozi 3 kutoka Ofisi ya Rais, TAMISEMI wakiongozana na:-
  - (i) Eng. Musa Lyombe – Katibu Mkuu
  - (ii) Ndugu Benard Makali – Naibu Katibu Mkuu (Elimu)
  - (iii) Dkt. Zaiben Chaula – Naibu Katibu Mkuu, Afya waliambatana na Wakurugenzi mbalimbali walio katika Ofisi ya Rais (TAMISEMI).
3. Wageni 13 – White Ribon Alliance for Safe Motherhood in Tanzania (WRATZ) wakiongozwa na Ndugu Dainess Juni – Muuguzi.

4. Wageni mbalimbali wa Wabunge pamoja na wageni waliotembelea Bunge kwa ajili ya mafunzo Bungeni.

MATANGAZO MENGINE

Mhe. Spika aliwatangazia Waheshimiwa Wabunge juu ya uwepo wa Mhe. Khanani Bungeni, ambaye alipta ajali ya bodaboda katika Bunge hili la Bajeti.

MWONGOZO WA SPIKA

1. Mhe. Dotto m. Biteko

Alitumia Kanuni ya 47 kuomba Bunge liahirishwe kuweza kuajdili hali ya dharrua inayohusu ulinzi wa Wananchi na mali za baada ya Askali nane kuvamiwa na majambazi na kuuawa wote tarehe 13 Aprili, 2017, jambo linaloonekana ni mwendelezo a uvamizi kwani mwaka huu pia tarehe 12 Februari, 2017 walivamiwa pia. Alisisita kuwa, ikiwa Polisi wetu wanaweza kuvamiwa na kuuawa, Je, hali ya Wananchi itakuwaje? Bunge lisitishie shughuli zake liweze kujadili jambo hilo.

2. Mhe. Cosato D. Chumi

Alisema mwongozo alioukusudia ulifanana na wa Mhe. Biteko.

3. Mhe. Haonga

Alitumia Kanuni 67)7) na 46(1) kwamba hakuridhika na majibu ya Waziri kwa Swali Na. 35 la Mhe. Silafu.

SPIKA: Alisema, kwa kuwa muuliza swali ameridhika hakuna mwongozo.

4. Mhe. Masoud A. Salim

Alisema hoja yake ni kama ya Mhe. Biteko na Mhe. Cosato Chumi.

5. Mhe. Joseph G. Kakunda

Pia alisimama kwa hoja aliyotoa Mhe. Biteko.

6. Mhe. Amina S. Mollel

Pia hoja yake alisema ameshaitoa Mhe. Biteko.

SPIKA: Alisema masikitiko yake juu ya uvamuzi uliotokea na kusababisha mauaji kwa Askari Polisi nakuwatakia pole familia izlzipta misba hiyo. Pia alisema Mweyektii wa Kamait ya Uinzi na Usalalima, itakutana baadaye kujadili suala hilo na kuandaa mikakati ya usala wa Askari na Raia na mali zao.

Alimpatia nafasi Waziri na Mambo ya Ndani ya Nchi asema kidogo kuhusu hoja hiyo.

7. WAZIRI WA MAMBO YA NDANI YA NCHI

Alisema, suala hilo alishazungumza na Waziri Mkuu, wakati ukfikaka watatoa kauli kuhusu suala hilo. Aidha, alimba ushirikiano kutokea kwa Wananchi navyombo vya dola kuhakikisha taarifa zinatolewa za majambazi. Aliwatakia pole wafiwa wote na Watanzania.

SPIKA: Alisema ameshawasiliana na Waziri Mkuu pia, ameelezwa kuwa vyombo vyote vya Ulinzi viko kazini kwa jambo hilo.

V. HOJA ZA SERIKALI

Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Serikali – Ofisi ya Rais (TAMISEMI), Utumishi na Utawala Bora kwa mwaka wa fedha 2017/18

- (i) Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa – Mhe. George Simbachawene;
- (ii) Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora – Mhe. Angellah J. Kairuki
- (iii) Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Utawala na Serikali za Mitaa – Ofisi ya Rais, TAMISEMI, Mhe. Jasson Rweikiza.
- (iv) Mwenyekiti wa Kamati ya Utawala na Serikali za Mitaa kuhusu utekelezaji wa majukumu ya Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi na Utawala Bora kwa mwaka 2017/18 – Mhe. Manne Mchemba.

VI. KUSITISHA BUNGE

Saa 7:30 Mhana Bunge lilisitishwa mpaka saa 11:00 jioni.

VII. BUNGE KURUDIA

Saa 11:00 jioni Bunge lilirudia na mjadala wa Bajeti ya Serikali, Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora na TAMISEMI uliendelea kama ifuatavyo:-

- (5) Msemaji wa Upinzani kwa Ofisi ya Rais (TAMISEMI) – mwaka wa fedha 2017/18, Mhe. Japhary R. Michael.
- (6) Msemaji wa Upinzani kwa Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi na Utawala Bora, Mhe. Ruth Mollel.
  - Mhe. Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu (Sera, Walemavu)

- Alisema Msemaji wa Upinzani Mhe. Ruth hatakiwa kuzungumzia mwenendo wa Viongozi – Para ya tatu (3) ukurasa wa tatu. Alipendekeza iongolewe.
- Mhe. Mchungaji Peter S. Msigwa
  - Alisema Mhe. Waziri anahitajika kuzingatia Katiba Ibara ya 100 kuhusu uhuru wa mawazo.
- Mhe. Spika alinukuu para ya 1 ukurasa wa pili kuhusu Wabunge kutishiwa maisha kupitia Kanuni za Bunge, lawama zinaelekezwa kwa Spika.
  - Para ya 2, kudhibiti Wabunge kutoa mawazo yao kwa uhuru (ukurasa wa tatu).

SPIKA – Kwa hiyo iliamuliwa para hizo ziondolewe kwenye Hansard.

Waheshimiwa Wabunge waliendelea kuchangia hoja:-

1. Mhe. Bonnah Moses Kaluwa	-	CCM
2. Mhe. Rashid Mohamed Chuachua	-	CCM
3. Mhe. Elias John Kwandikwa	-	CCM
4. Mhe. Kasuku Samson Bilago	-	CHADEMA

Taarifa -Mhe. Richard Philip Mbogo	-	CCM
------------------------------------	---	-----

SPIKA

5. Mhe. Stanslaus Shing'oma Mabula	-	CCM
6. Mhe. Hamad Salim Maalim	-	CUF
7. Mhe. Conchesta Leonce Rwamlaza	-	CHADEMA
8. Mhe. Sikudhani Yasini Chikambo	-	CCM

MATANGAZO

Majina ya wanaoandika Hotuba ya Upinzani Masuala ya Hisa kwa Wabunge (*gratuity*)

VIII. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 1:40 usiku Bunge liliahirishwa mpaka siku ya Jumatano, tarehe 19 Aprili, 2017 saa 3:00 asubuhi.